

Inspirationsdokument omkring holdbarhedsprofil

Jannik Toft Andersen og Lars Arne Hjort
Nielsen

Formål (Inspirationsdokument til udvikling af prototype på visualiseringsværktøj)

Formålet med dette dokument er, at give en opsamling på, hvad der ligger af eksisterende viden omkring holdbarhed og hvad der mangler på området. Og dermed kunne kredse sig ind, hvilke behov som værktøjet, der visualiserer en bedrifts holdbarhedsprofil skulle løse.

Se EU-Kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne

Centrale begreber

Her kommer en oversigt over definitioner af begreberne, der bliver anvendt i forbindelse med holdbarhed:

Holdbarhed: Holdbarhed er her defineret, som de nøgletal som beskæftiger sig med livsproduktion, levealder og overlevelse hos køer, samt de nøgletal, der beskæftiger sig med udsætning af dyr.

Dette begreb er det centrale begreb. Holdbarhed dækker over køernes leve til fra første gang de kælder. Dette vil typiske blive målt i antal dage fra første kælvning alternativt antallet af laktationer.

Overlevelse: bliver typisk brugt omkring kvierne og kalvenes chancer for at komme til 1. kælvning. Hvilket vil sige, at overlevelse er før første laktation mens holdbarhed er efter første laktation.

Kalvedødelighed og kviedødelighed er vigtige nøgletal i forbindelse med overlevelsen i besætningen. Et andet vigtigt nøgletal er en nyfødt kalv chance for at komme til første laktation.

Livsydelse: Den samlede mælkeproduktion pr. ko gennem hele koens levetid. Kan opgøres total eller pr. levedag.

Levesalder : koen samlede levetid

Malkeår pr ko: Antal år fra 1. kælvning

Videnskabelig litteratur

Ifølge Søren Østergaard findes i artiklerne i dette link centrale omkring definition på holdbarhed.

<T:\2017\01-Kvaeg\4086-Vejen til 6.laktation større værdi via holdbare køer\1-Arbejdsmappe\AP 5 LAN\inspirationsdokument\Litteraturoversigt udsætning og holdbarhed sos050517.docx>

Eksisterende nøgletal i DMS og supplerende litteratur

Læs mere her vedrørende eksisterende nøgletal i DMS samt vigtige artikler fra DLBR-systemet omkring holdbarhed [T:\2017\01-Kvaeg\4086-Vejen til 6.laktation større værdi via holdbare køer\1-](T:\2017\01-Kvaeg\4086-Vejen til 6.laktation større værdi via holdbare køer\1-Arbejdsmappe\AP 5 LAN\inspirationsdokument\Litteraturoversigt udsætning og holdbarhed sos050517.docx)

[Arbejdsmappe\AP 5 LAN\inspirationsdokument\Notat om eksiterende nøgletal om holdbarhed og litteratur.docx](#)

Jørgens arbejde

Her er link til de grafiske fremstillinger Jørgen har lavet omkring visning af holdbarhed.

[T:\2017\01-Kvaeg\4086-Vejen til 6.laktation større værdi via holdbare køer\1-Arbejdsmappe\AP 5 LAN\inspirationsdokument\Arbejdspakke 5 Visning af holdbarhed på driftsenhedsniveau JNI.docx](#)

Samt denne tabel vedrørende slagte årsag.

Slagtede køer, 2016	Afgangsårsag registreret hos slagtede køer (i procent)						
Afgangsårsag	Alle køer	1. kalvs køer	2. kalvs køer	3. kalvs køer	4. kalvs køer	5. kalvs køer	Ældre køer
For lav mælkeydelse	24,4	34,2	27,0	21,4	18,3	15,9	13,3
Yverets eksteriør	10,7	9,6	8,5	11,1	12,7	13,8	13,0
Reproduktion	24,1	29,8	28,5	22,4	18,8	16,3	14,5
Yverbetændelse	7,8	5,4	7,7	9,1	9,3	9,3	8,0
Stofskifte-/fordøjelsesslidelse	2,4	1,3	2,2	3,1	3,0	2,9	2,0
Klovlidelse / Lemmelidelse	14,5	8,8	12,8	16,6	19,1	20,0	17,8
Forhøjet celletal	13,2	4,6	11,9	16,3	18,6	19,8	18,3
Temperament	2,0	4,5	1,9	1,0	0,7	0,6	0,6
Malketid	1,4	2,4	1,2	1,0	1,0	1,1	0,7
Uheld / Tilskadekomst	2,2	2,7	2,2	2,0	1,9	1,7	2,1
Alder	3,3	0,3	0,6	1,6	4,2	8,4	21,5
Sanering specifikke sygdomme	2,0	0,9	2,1	2,7	2,6	2,4	2,0
Andre årsager	7,9	9,0	8,1	8,0	7,3	6,8	6,7
Total procent	115,9	113,5	114,7	116,3	117,5	119,0	120,5
		29.119	29.200	26.476	18.642	10.731	8.047

Antal registrerede årsager							
Bemærk: der kan angives op til to afgangsårsager. Derfor andrager totalen af procenterne mere end 100%.							
Der angives kun afgangsårsager ved ca. 50% af de slagtede køer. Procenterne ovenfor er kun beregnet ud af de køer, som har fået registreret en afgangsårsag.							

Diskussion - Hvad mangler og bør undersøges?

Dette punkt behandles på workshopen i juni og formødet inden